

projectnaam
**Kloostergoed Theresia Vught, toetsing
effecten op versnippering NNB en
migratieroutes**

datum
9 augustus 2023

projectnummer
P01831

opdrachtgever
BPD

BRO
projectleider
MvdS

projectteam
RdM

review
RdM

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inleiding

Initiatiefnemer is voornemens om binnen het voormalig Kloostergoed Theresia in Vught nieuwbouwwoningen te realiseren. Hiervoor wordt het parkachtige terrein omgevormd, en zullen natuurwaardes als rust en stilte verslechteren. Ondanks dat zoveel mogelijk bomen behouden blijven wordt ten behoeve van de woningen en infrastructuur een deel van de bomen geveld. Door de ligging van het terrein tussen bosgebieden kan deze een functie hebben voor het functioneren van het omliggende NNB, en als migratieroute voor diverse soorten dieren en planten. In deze rapportage wordt het effect van het plan op het NNB en eventueel aanwezige migratieroutes getoetst.

Ligging in groenstructuur

Het plangebied ligt in het westen van Vught, aan de rand van de huidige bebouwde kom (figuur 2). Direct ten zuiden en oosten van het plangebied zijn woonwijken aanwezig, zonder duidelijke groenstructuur. Aan de noordzijde en westzijde grenst het plangebied respectievelijk aan de Jagersboschlaan en Vijverbosweg, verharde wegen. Aan de overzijde van beide wegen is bosgebied aanwezig, welke deels dienstdoen als Natuurnetwerk Brabant (NNB)(figuur 1). Ook zijn in beide gebieden woonfuncties aanwezig, waardoor het NNB hier versnipperd is. Feitelijk hebben beide bosgebieden echter relatief aaneengesloten bossen.

Het noordelijke NNB is momenteel los gelegen van andere stukken NNB. De voornaamste aansluiting betreft het NNB-gebied ten westen van de Vijverbosweg, een drukke doorgaande weg. Daarnaast is de beboste wijk ten noorden van de N65 een zeer groene verbinding. De N65 is hier echter een belangrijke barrière. Daarnaast is de beboste wijk versnipperd door hekwerken en dergelijke. De belangrijkste verbindingen voor het reeds geïsoleerde stuk bos zijn daarmee de zuidelijke route door het plangebied en de westelijke route door de beboste woonwijk

ten zuiden van de N65. Beide routes hebben echter ook al barrières, in de vorm van twee verharde wegen en meerdere hekwerken.

Toetsing

Versnippering NNB

Bij de werkzaamheden wordt in directe zin geen NNB aangetast of versnipperd. Er vinden namelijk geen werkzaamheden binnen NNB plaats. Ook zijn de NNB-gebieden reeds versnipperd. Door de ligging van het plangebied tussen NNB-gebieden kan verdere versnippering door de ontwikkeling theoretisch wel een extern negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden.

De provincie Noord-Brabant hanteert in het document Handreiking Natuurcompensatie (versie 17-12-2021) het volgende: *Bij doorsnijding van het NNB wordt een natuurgebied dat oorspronkelijk aaneengesloten was, opgedeeld in tenminste 2 kleinere gebieden. Er is dan sprake van versnippering. Als een snipper te klein wordt, kan het gebied niet meer (optimaal) functioneren als leefgebied voor de aanwezige soorten. Daarmee wordt de natuurkwaliteit aangetast en is compensatie noodzakelijk indien dit verlies in samenhang niet afdoende kan worden gemitigeerd. De minimale oppervlakte van een snipper om nog goed te functioneren is per natuurbeheertype verschillend. De beschrijving van natuurtypen in de index natuur en landschap van BIJ12 geeft een goede indicatie, met name voor natuurbeheertypen uit de categorieën Bijzondere natuur en Top natuur. Voor de categorie Algemene natuur wordt aangesloten bij de Leidraad mitigatie en compensatie van natuur van Rijkswaterstaat (15-12-2011):*

Bos: minimaal 5 ha

Overige natuurtypen: minimaal 0,5 ha

Het plangebied betreft een bosrijk parkgebied wat wel onderdeel uitmaakt van de groenstructuur. Het habitatype van het rondom gelegen

NNB is “N16.03 Droog bos met productie”. Dit betreft de categorie Algemene natuur, waarbij minimale eenheden van snippers minstens 5 ha groot moeten zijn. Ten noorden van het plangebied is zo’n 6 ha NNB aanwezig. Dit is verspreid over 3 stukken NNB welke met elkaar verbonden zijn met extra bospercelen (geen NNB). Dit gebied kan daarmee redelijkerwijs als aaneengesloten bosgebied van meer dan 5 hectare groot worden gezien. Daarmee betreft het een snipper van voldoende omvang, waardoor het functioneren van dit gebied redelijkerwijs voldoende blijft. Hierdoor is er op voorhand geen sprake van een aantasting van de natuurkwaliteit. Daarnaast hebben de bosgebieden ten noorden en westen van het plangebied reeds deels een woonfunctie. De ontwikkeling binnen de bosgebieden van het plangebied betreft eveneens woonfuncties in een bosstructuur, waardoor dit redelijkerwijs niet voor een “bottle-neck” zal zorgen tussen de verschillende NNB-gebieden. Daarnaast worden maatregelen genomen om de verbinding tussen de bosgebieden te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Vanuit de noordwesthoek van het plangebied is een strook van zo’n 75 meter breed (met een bestaande woning) aanwezig waar geen woonfuncties worden toegevoegd, en een strook van minstens 130 meter breed waarbinnen enkel kleinschalige woonpercelen en een smalle toegangsweg worden gerealiseerd. Hierdoor blijft een groene corridor aanwezig tussen de bosgebieden. Zoveel mogelijk bomen blijven behouden, en het overgrote deel van het plangebied krijgt een groenfunctie. Ook worden de hekwerken langs de noordzijde en westzijde van het plangebied verwijderd, om deze barrière deels op te kunnen heffen.

Er is in de basis geen sprake van externe effecten op NNB door versnippering. Daarnaast is de inrichting zodanig dat de verbinding tussen de gebieden behouden blijft en waar mogelijk wordt versterkt.

Migratieroutes

Migratieroutes zijn in dit geval verbindingzones tussen leefgebieden, of delen hiervan, van dier- en plantensoorten. Verslechtering hiervan kan

betekenen dat de uitwisseling tussen populaties vermindert, of dat bepaalde soorten delen van hun leefgebied moeilijker kunnen bereiken.

Het plangebied kan in potentie dienen als migratieroute tussen de verschillende bosgebieden. Zoals eerder beschreven ligt het plangebied tussen enkele bosgebieden waar reeds woonfuncties aanwezig zijn. Ook is de barrièrewerking tussen de bosgebieden momenteel al relatief groot, vanwege bestaande wegen en hekwerken. Wel zijn de boomkronen tussen de gebieden (boven de wegen) bijna tot volledig aaneengesloten.

Bij de ontwikkeling wordt een deel van de bomen gekapt, maar de groene mal rondom het plangebied blijft zoveel mogelijk behouden, en blijft in ieder geval volledig aaneengesloten. Er blijven dus aaneengesloten boomkronen aanwezig als verbinding. Ook wordt het hekwerk aan de noord- en westzijde verwijderd. Verder wordt de verlichting natuurvriendelijk ingericht, waarbij lichtverstrooiing wordt voorkomen. Het plangebied behoudt hierdoor zijn donkere karakter.

Vliegende soorten als vogels, vleermuizen en vliegende insecten onder vinden hier bij voorbaat geen beperkingen in hun migratie. Zij kunnen vliegend over of om het gebied heen.

Grondgebonden zoogdieren hebben wel migratieroutes door het gebied. In het plangebied zijn sporen aangetroffen van grondgebonden soorten als ree en das, en ook vos, bunzing en meerdere muizensoorten zijn aanwezig. De aanwezige hekwerken bemoeilijken de doorgang, maar er zijn op enkele plekken wildwissels onder het hekwerk aanwezig. Met name het klein tot middelgroot wild kan hier relatief eenvoudig onderdoor. Van het ree zijn veel sporen langs de binnenzijde van het hekwerk aanwezig, indicierend dat zij meer moeite hebben om de uitgang te vinden. Het verwijderen van het hekwerk zal dus met name voor het ree gunstig zijn, maar zal ook voor de middelgrote soorten de verbinding vergemakkelijken. Doordat de randen en met name de noordzijde van

het plangebied veel opgaand groen behoudt kunnen deze soorten hier gebruik blijven maken van de migratiemogelijkheden. De ontwikkeling zal voor minder rust zorgen, maar die rust is ook ten noorden en westen van het plangebied beperkt aanwezig door de woonfuncties aldaar. Een verminderd gebruik van het plangebied als migratieroute voor deze soorten is daarmee niet te verwachten.

Andere dieren welke zich over de grond verplaatsen, als amfibieën en grondgebonden insecten, zijn minder gevoelig voor verstoring. Voor deze soorten zijn geen brede verbindingzones nodig. Het toekomstige natuurvriendelijke beheer van de groenzones zal er voor zorgen dat de bodem van de bosschages verbetert. Er worden rijkstrooiselsoorten toegevoegd, takkenrillen aangelegd, en structuurrijk bosranden gerealiseerd. Schuilmogelijkheden en de kwaliteit van het resterende leefgebied neemt daardoor toe. Verslechtering van de migratieroute voor deze soorten is daarmee eveneens redelijkerwijs niet te verwachten.

Er is geen sprake van significante verslechtering van migratieroutes bij uitvoer van de voorgenomen plannen.

Conclusie

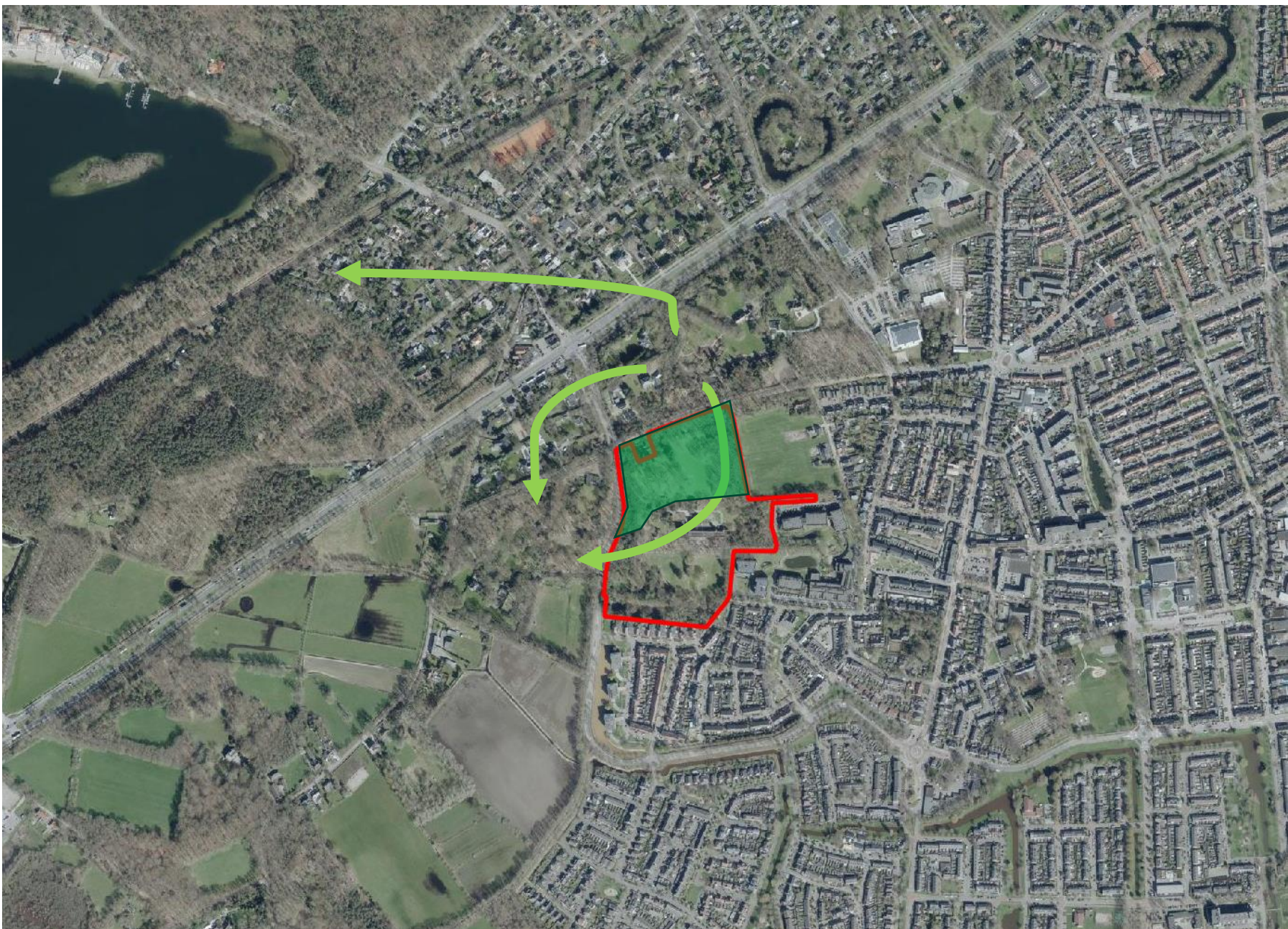
Binnen deze memo zijn de potentiële negatieve effecten van de voorgenomen plannen op de groenstructuur rondom het plangebied getoetst. Er kan worden geconcludeerd dat er redelijkerwijs geen significant negatieve effecten zijn op de gunstige staat van instandhouding van het NNB met betrekking tot versnippering, en dat negatieve effecten op migratieroutes van soorten eveneens niet te verwachten zijn.

Figuur 1: Ligging NNB random plangebied

Figuur 3: Verbeelding bestemmingsplan plangebied

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving. Verbindingen tussen snipper NNB (pijlen) en te behouden groene zone (groen vlak) zijn weergegeven